

Ο περί της Συμφωνίας του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή (Κυρωτικός) Νόμος του 2016 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 30(ΙΙΙ) του 2016

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

- Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή (Κυρωτικός) Νόμος του 2016.
- Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια –
- «Συμφωνία» σημαίνει τη Συμφωνία του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή η οποία έγινε στο Παρίσι της Γαλλίας τον Δεκέμβριο του 2015 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του με αρ. 81.026 και ημερομηνία 27 Ιουλίου 2016.
- Κύρωση της Συμφωνίας του Παρισιού. Πίνακας. Μέρος Ι. Μέρος ΙΙ. 3. Με τον παρόντα Νόμο κυρώνεται η Συμφωνία, της οποίας το κείμενο στο αγγλικό πρωτότυπο εκτίθεται στο Μέρος Ι του Πίνακα και σε ελληνική μετάφραση στο Μέρος ΙΙ αυτού:
- Νοείται ότι, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ του κειμένου που εκτίθεται στο Μέρος Ι και εκείνου που εκτίθεται στο Μέρος ΙΙ του Πίνακα, υπερισχύει το κείμενο που εκτίθεται στο Μέρος Ι του Πίνακα.
- Αρμόδια αρχή. 4. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- Κανονισμοί. 5.-(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό ρύθμισης.
- (2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των διατάξεων του εδαφίου (1), το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς με τους οποίους ρυθμίζονται οποιαδήποτε θέματα των οποίων η ρύθμιση προβλέπεται στη Συμφωνία και ειδικότερα θέματα που αφορούν:
- (α) Αδειοδοτήσεις, ελέγχους και απαγορεύσεις·
- (β) τήρηση στατιστικών στοιχείων και υποβολή τους, όπως προβλέπεται στη Συμφωνία· και
- (γ) την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση του κοινού, όπως επίσης και την ενίσχυση δράσεων συμμετοχής του, παράλληλα με τη λήψη μέτρων προστασίας του, τα οποία να συνάδουν με τις διατάξεις της Συμφωνίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ

(Άρθρο 3)

ΜΕΡΟΣ Ι**Paris Agreement**

The Parties to this Agreement,

Being Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change, hereinafter referred to as “the Convention”,

Pursuant to the Durban Platform for Enhanced Action established by decision 1/CP.17 of the Conference of the Parties to the Convention at its seventeenth session,

In pursuit of the objective of the Convention, and being guided by its principles, including the principle of equity and common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances,

Recognizing the need for an effective and progressive response to the urgent threat of climate change on the basis of the best available scientific knowledge,

Also recognizing the specific needs and special circumstances of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, as provided for in the Convention,

Taking full account of the specific needs and special situations of the least developed countries with regard to funding and transfer of technology,

Recognizing that Parties may be affected not only by climate change, but also by the impacts of the measures taken in response to it,

Emphasizing the intrinsic relationship that climate change actions, responses and impacts have with equitable access to sustainable development and eradication of poverty,

Recognizing the fundamental priority of safeguarding food security and ending hunger, and the particular vulnerabilities of food production systems to the adverse impacts of climate change,

Taking into account the imperatives of a just transition of the workforce and the creation of decent work and quality jobs in accordance with nationally defined development priorities,

Acknowledging that climate change is a common concern of humankind, Parties should, when taking action to address climate change, respect, promote and consider their respective obligations on human rights, the right to health, the rights of

indigenous peoples, local communities, migrants, children, persons with disabilities and people in vulnerable situations and the right to development, as well as gender equality, empowerment of women and intergenerational equity,

Recognizing the importance of the conservation and enhancement, as appropriate, of sinks and reservoirs of the greenhouse gases referred to in the Convention,

Noting the importance of ensuring the integrity of all ecosystems, including oceans, and the protection of biodiversity, recognized by some cultures as Mother Earth, and noting the importance for some of the concept of “climate justice”, when taking action to address climate change,

Affirming the importance of education, training, public awareness, public participation, public access to information and cooperation at all levels on the matters addressed in this Agreement,

Recognizing the importance of the engagements of all levels of government and various actors, in accordance with respective national legislations of Parties, in addressing climate change,

Also recognizing that sustainable lifestyles and sustainable patterns of consumption and production, with developed country Parties taking the lead, play an important role in addressing climate change,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purpose of this Agreement, the definitions contained in Article 1 of the Convention shall apply. In addition:

- (a) “Convention” means the United Nations Framework Convention on Climate Change, adopted in New York on 9 May 1992;
- (b) “Conference of the Parties” means the Conference of the Parties to the Convention;
- (c) “Party” means a Party to this Agreement.

Article 2

1. This Agreement, in enhancing the implementation of the Convention, including its objective, aims to strengthen the global response to the threat of climate change, in the context of sustainable development and efforts to eradicate poverty, including by:

(a) Holding the increase in the global average temperature to well below 2 °C above pre-industrial levels and pursuing efforts to limit the temperature increase to 1.5 °C above pre-industrial levels, recognizing that this would significantly reduce the risks and impacts of climate change;

(b) Increasing the ability to adapt to the adverse impacts of climate change and foster climate resilience and low greenhouse gas emissions development, in a manner that does not threaten food production; and

(c) Making finance flows consistent with a pathway towards low greenhouse gas emissions and climate-resilient development.

2. This Agreement will be implemented to reflect equity and the principle of common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

Article 3

As nationally determined contributions to the global response to climate change, all Parties are to undertake and communicate ambitious efforts as defined in Articles 4, 7, 9, 10, 11 and 13 with the view to achieving the purpose of this Agreement as set out in Article 2. The efforts of all Parties will represent a progression over time, while recognizing the need to support developing country Parties for the effective implementation of this Agreement.

Article 4

1. In order to achieve the long-term temperature goal set out in Article 2, Parties aim to reach global peaking of greenhouse gas emissions as soon as possible, recognizing that peaking will take longer for developing country Parties, and to undertake rapid reductions thereafter in accordance with best available science, so as to achieve a balance between anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases in the second half of this century, on the basis of equity, and in the context of sustainable development and efforts to eradicate poverty.

2. Each Party shall prepare, communicate and maintain successive nationally determined contributions that it intends to achieve. Parties shall pursue domestic mitigation measures, with the aim of achieving the objectives of such contributions.

3. Each Party's successive nationally determined contribution will represent a progression beyond the Party's then current nationally determined contribution and reflect its highest possible ambition, reflecting its common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

4. Developed country Parties should continue taking the lead by undertaking economy-wide absolute emission reduction targets. Developing country Parties should continue enhancing their mitigation efforts, and are encouraged to move over time towards economy-wide emission reduction or limitation targets in the light of different national circumstances.

5. Support shall be provided to developing country Parties for the implementation of this Article, in accordance with Articles 9, 10 and 11, recognizing that enhanced support for developing country Parties will allow for higher ambition in their actions.

6. The least developed countries and small island developing States may prepare and communicate strategies, plans and actions for low greenhouse gas emissions development reflecting their special circumstances.

7. Mitigation co-benefits resulting from Parties' adaptation actions and/or economic diversification plans can contribute to mitigation outcomes under this Article.

8. In communicating their nationally determined contributions, all Parties shall provide the information necessary for clarity, transparency and understanding in accordance with decision 1/CP.21 and any relevant decisions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

9. Each Party shall communicate a nationally determined contribution every five years in accordance with decision 1/CP.21 and any relevant decisions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement and be informed by the outcomes of the global stocktake referred to in Article 14.

10. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall consider common time frames for nationally determined contributions at its first session.

11. A Party may at any time adjust its existing nationally determined contribution with a view to enhancing its level of ambition, in accordance with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

12. Nationally determined contributions communicated by Parties shall be recorded in a public registry maintained by the secretariat.

13. Parties shall account for their nationally determined contributions. In accounting for anthropogenic emissions and removals corresponding to their nationally determined contributions, Parties shall promote environmental integrity, transparency, accuracy, completeness, comparability and consistency, and ensure the avoidance of double counting, in accordance with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

14. In the context of their nationally determined contributions, when recognizing and implementing mitigation actions with respect to anthropogenic emissions and removals, Parties should take into account, as appropriate, existing methods and guidance under the Convention, in the light of the provisions of paragraph 13 of this Article.

15. Parties shall take into consideration in the implementation of this Agreement the concerns of Parties with economies most affected by the impacts of response measures, particularly developing country Parties.

16. Parties, including regional economic integration organizations and their member States, that have reached an agreement to act jointly under paragraph 2 of this Article shall notify the secretariat of the terms of that agreement, including the emission level allocated to each Party within the relevant time period, when they communicate their nationally determined contributions. The secretariat shall in turn inform the Parties and signatories to the Convention of the terms of that agreement.

17. Each party to such an agreement shall be responsible for its emission level as set out in the agreement referred to in paragraph 16 of this Article in accordance with paragraphs 13 and 14 of this Article and Articles 13 and 15.

18. If Parties acting jointly do so in the framework of, and together with, a regional economic integration organization which is itself a Party to this Agreement, each member State of that regional economic integration organization individually, and together with the regional economic integration organization, shall be responsible for its emission level as set out in the agreement communicated under paragraph 16 of this Article in accordance with paragraphs 13 and 14 of this Article and Articles 13 and 15.

19. All Parties should strive to formulate and communicate long-term low greenhouse gas emission development strategies, mindful of Article 2 taking into account their common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

Article 5

1. Parties should take action to conserve and enhance, as appropriate, sinks and reservoirs of greenhouse gases as referred to in Article 4, paragraph 1(d), of the Convention, including forests.

2. Parties are encouraged to take action to implement and support, including through results-based payments, the existing framework as set out in related guidance and decisions already agreed under the Convention for: policy approaches and positive incentives for activities relating to reducing emissions from deforestation and forest degradation, and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest carbon stocks in developing countries; and alternative policy approaches, such as joint mitigation and adaptation approaches for the integral and sustainable management of forests, while reaffirming the importance of incentivizing, as appropriate, non-carbon benefits associated with such approaches.

Article 6

1. Parties recognize that some Parties choose to pursue voluntary cooperation in the implementation of their nationally determined contributions to allow for higher ambition in their mitigation and adaptation actions and to promote sustainable development and environmental integrity.

2. Parties shall, where engaging on a voluntary basis in cooperative approaches that involve the use of internationally transferred mitigation outcomes towards nationally determined contributions, promote sustainable development and ensure environmental integrity and transparency, including in governance, and shall apply robust accounting to ensure, inter alia, the avoidance of double counting, consistent with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The use of internationally transferred mitigation outcomes to achieve nationally determined contributions under this Agreement shall be voluntary and authorized by participating Parties.

4. A mechanism to contribute to the mitigation of greenhouse gas emissions and support sustainable development is hereby established under the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement for use by Parties on a voluntary basis. It shall be supervised by a body designated by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement, and shall aim:

(a) To promote the mitigation of greenhouse gas emissions while fostering sustainable development;

(b) To incentivize and facilitate participation in the mitigation of greenhouse gas emissions by public and private entities authorized by a Party;

(c) To contribute to the reduction of emission levels in the host Party, which will benefit from mitigation activities resulting in emission reductions that can also be used by another Party to fulfil its nationally determined contribution; and

(d) To deliver an overall mitigation in global emissions.

5. Emission reductions resulting from the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article shall not be used to demonstrate achievement of the host Party's nationally determined contribution if used by another Party to demonstrate achievement of its nationally determined contribution.

6. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall ensure that a share of the proceeds from activities under the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article is used to cover administrative expenses as well as to assist developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change to meet the costs of adaptation.

7. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall adopt rules, modalities and procedures for the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article at its first session.

8. Parties recognize the importance of integrated, holistic and balanced non-market approaches being available to Parties to assist in the implementation of their nationally determined contributions, in the context of sustainable development and poverty eradication, in a coordinated and effective manner, including through, inter alia, mitigation, adaptation, finance, technology transfer and capacity-building, as appropriate. These approaches shall aim to:

(a) Promote mitigation and adaptation ambition;

(b) Enhance public and private sector participation in the implementation of nationally determined contributions; and

(c) Enable opportunities for coordination across instruments and relevant institutional arrangements.

9. A framework for non-market approaches to sustainable development is hereby defined to promote the non-market approaches referred to in paragraph 8 of this Article.

Article 7

1. Parties hereby establish the global goal on adaptation of enhancing adaptive capacity, strengthening resilience and reducing vulnerability to climate change, with a view to contributing to sustainable development and ensuring an adequate adaptation response in the context of the temperature goal referred to in Article 2.
2. Parties recognize that adaptation is a global challenge faced by all with local, subnational, national, regional and international dimensions, and that it is a key component of and makes a contribution to the long-term global response to climate change to protect people, livelihoods and ecosystems, taking into account the urgent and immediate needs of those developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.
3. The adaptation efforts of developing country Parties shall be recognized, in accordance with the modalities to be adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement at its first session.
4. Parties recognize that the current need for adaptation is significant and that greater levels of mitigation can reduce the need for additional adaptation efforts, and that greater adaptation needs can involve greater adaptation costs.
5. Parties acknowledge that adaptation action should follow a country-driven, gender-responsive, participatory and fully transparent approach, taking into consideration vulnerable groups, communities and ecosystems, and should be based on and guided by the best available science and, as appropriate, traditional knowledge, knowledge of indigenous peoples and local knowledge systems, with a view to integrating adaptation into relevant socioeconomic and environmental policies and actions, where appropriate.
6. Parties recognize the importance of support for and international cooperation on adaptation efforts and the importance of taking into account the needs of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.
7. Parties should strengthen their cooperation on enhancing action on adaptation, taking into account the Cancun Adaptation Framework, including with regard to:
  - (a) Sharing information, good practices, experiences and lessons learned, including, as appropriate, as these relate to science, planning, policies and implementation in relation to adaptation actions;
  - (b) Strengthening institutional arrangements, including those under the Convention that serve this Agreement, to support the synthesis of relevant

information and knowledge, and the provision of technical support and guidance to Parties;

(c) Strengthening scientific knowledge on climate, including research, systematic observation of the climate system and early warning systems, in a manner that informs climate services and supports decision-making;

(d) Assisting developing country Parties in identifying effective adaptation practices, adaptation needs, priorities, support provided and received for adaptation actions and efforts, and challenges and gaps, in a manner consistent with encouraging good practices; and

(e) Improving the effectiveness and durability of adaptation actions.

8. United Nations specialized organizations and agencies are encouraged to support the efforts of Parties to implement the actions referred to in paragraph 7 of this Article, taking into account the provisions of paragraph 5 of this Article.

9. Each Party shall, as appropriate, engage in adaptation planning processes and the implementation of actions, including the development or enhancement of relevant plans, policies and/or contributions, which may include:

(a) The implementation of adaptation actions, undertakings and/or efforts;

(b) The process to formulate and implement national adaptation plans;

(c) The assessment of climate change impacts and vulnerability, with a view to formulating nationally determined prioritized actions, taking into account vulnerable people, places and ecosystems;

(d) Monitoring and evaluating and learning from adaptation plans, policies, programmes and actions; and

(e) Building the resilience of socioeconomic and ecological systems, including through economic diversification and sustainable management of natural resources.

10. Each Party should, as appropriate, submit and update periodically an adaptation communication, which may include its priorities, implementation and support needs, plans and actions, without creating any additional burden for developing country Parties.

11. The adaptation communication referred to in paragraph 10 of this Article shall be, as appropriate, submitted and updated periodically, as a component of or in conjunction with other communications or documents, including a national adaptation plan, a nationally determined contribution as referred to in Article 4, paragraph 2, and/or a national communication.

12. The adaptation communications referred to in paragraph 10 of this Article shall be recorded in a public registry maintained by the secretariat.

13. Continuous and enhanced international support shall be provided to developing country Parties for the implementation of paragraphs 7, 9, 10 and 11 of this Article, in accordance with the provisions of Articles 9, 10 and 11.

14. The global stocktake referred to in Article 14 shall, inter alia:

- (a) Recognize adaptation efforts of developing country Parties;
- (b) Enhance the implementation of adaptation action taking into account the adaptation communication referred to in paragraph 10 of this Article;
- (c) Review the adequacy and effectiveness of adaptation and support provided for adaptation; and
- (d) Review the overall progress made in achieving the global goal on adaptation referred to in paragraph 1 of this Article.

Article 8

1. Parties recognize the importance of averting, minimizing and addressing loss and damage associated with the adverse effects of climate change, including extreme weather events and slow onset events, and the role of sustainable development in reducing the risk of loss and damage.

2. The Warsaw International Mechanism for Loss and Damage associated with Climate Change Impacts shall be subject to the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement and may be enhanced and strengthened, as determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. Parties should enhance understanding, action and support, including through the Warsaw International Mechanism, as appropriate, on a cooperative and facilitative basis with respect to loss and damage associated with the adverse effects of climate change.

4. Accordingly, areas of cooperation and facilitation to enhance understanding, action and support may include:

- (a) Early warning systems;
- (b) Emergency preparedness;
- (c) Slow onset events;
- (d) Events that may involve irreversible and permanent loss and damage;
- (e) Comprehensive risk assessment and management;

- (f) Risk insurance facilities, climate risk pooling and other insurance solutions;
- (g) Non-economic losses; and
- (h) Resilience of communities, livelihoods and ecosystems.

5. The Warsaw International Mechanism shall collaborate with existing bodies and expert groups under the Agreement, as well as relevant organizations and expert bodies outside the Agreement.

Article 9

1. Developed country Parties shall provide financial resources to assist developing country Parties with respect to both mitigation and adaptation in continuation of their existing obligations under the Convention.

2. Other Parties are encouraged to provide or continue to provide such support voluntarily.

3. As part of a global effort, developed country Parties should continue to take the lead in mobilizing climate finance from a wide variety of sources, instruments and channels, noting the significant role of public funds, through a variety of actions, including supporting country-driven strategies, and taking into account the needs and priorities of developing country Parties. Such mobilization of climate finance should represent a progression beyond previous efforts.

4. The provision of scaled-up financial resources should aim to achieve a balance between adaptation and mitigation, taking into account country-driven strategies, and the priorities and needs of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change and have significant capacity constraints, such as the least developed countries and small island developing States, considering the need for public and grant-based resources for adaptation.

5. Developed country Parties shall biennially communicate indicative quantitative and qualitative information related to paragraphs 1 and 3 of this Article, as applicable, including, as available, projected levels of public financial resources to be provided to developing country Parties. Other Parties providing resources are encouraged to communicate biennially such information on a voluntary basis.

6. The global stocktake referred to in Article 14 shall take into account the relevant information provided by developed country Parties and/or Agreement bodies on efforts related to climate finance.

7. Developed country Parties shall provide transparent and consistent information on support for developing country Parties provided and mobilized through public interventions biennially in accordance with the modalities, procedures and guidelines to be adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement, at its first session, as stipulated in Article 13, paragraph 13. Other Parties are encouraged to do so.

8. The Financial Mechanism of the Convention, including its operating entities, shall serve as the financial mechanism of this Agreement.

9. The institutions serving this Agreement, including the operating entities of the Financial Mechanism of the Convention, shall aim to ensure efficient access to financial resources through simplified approval procedures and enhanced readiness support for developing country Parties, in particular for the least developed countries and small island developing States, in the context of their national climate strategies and plans.

Article 10

1. Parties share a long-term vision on the importance of fully realizing technology development and transfer in order to improve resilience to climate change and to reduce greenhouse gas emissions.

2. Parties, noting the importance of technology for the implementation of mitigation and adaptation actions under this Agreement and recognizing existing technology deployment and dissemination efforts, shall strengthen cooperative action on technology development and transfer.

3. The Technology Mechanism established under the Convention shall serve this Agreement.

4. A technology framework is hereby established to provide overarching guidance to the work of the Technology Mechanism in promoting and facilitating enhanced action on technology development and transfer in order to support the implementation of this Agreement, in pursuit of the long-term vision referred to in paragraph 1 of this Article.

5. Accelerating, encouraging and enabling innovation is critical for an effective, long-term global response to climate change and promoting economic growth and sustainable development. Such effort shall be, as appropriate, supported, including by the Technology Mechanism and, through financial means, by the Financial

Mechanism of the Convention, for collaborative approaches to research and development, and facilitating access to technology, in particular for early stages of the technology cycle, to developing country Parties.

6. Support, including financial support, shall be provided to developing country Parties for the implementation of this Article, including for strengthening cooperative action on technology development and transfer at different stages of the technology cycle, with a view to achieving a balance between support for mitigation and adaptation. The global stocktake referred to in Article 14 shall take into account available information on efforts related to support on technology development and transfer for developing country Parties.

Article 11

1. Capacity-building under this Agreement should enhance the capacity and ability of developing country Parties, in particular countries with the least capacity, such as the least developed countries, and those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, such as small island developing States, to take effective climate change action, including, inter alia, to implement adaptation and mitigation actions, and should facilitate technology development, dissemination and deployment, access to climate finance, relevant aspects of education, training and public awareness, and the transparent, timely and accurate communication of information.

2. Capacity-building should be country-driven, based on and responsive to national needs, and foster country ownership of Parties, in particular, for developing country Parties, including at the national, subnational and local levels. Capacity-building should be guided by lessons learned, including those from capacity-building activities under the Convention, and should be an effective, iterative process that is participatory, cross-cutting and gender-responsive.

3. All Parties should cooperate to enhance the capacity of developing country Parties to implement this Agreement. Developed country Parties should enhance support for capacity-building actions in developing country Parties.

4. All Parties enhancing the capacity of developing country Parties to implement this Agreement, including through regional, bilateral and multilateral approaches, shall regularly communicate on these actions or measures on capacity-building. Developing country Parties should regularly communicate progress made on implementing capacity-building plans, policies, actions or measures to implement this Agreement.

5. Capacity-building activities shall be enhanced through appropriate institutional arrangements to support the implementation of this Agreement, including the appropriate institutional arrangements established under the Convention that serve this Agreement. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall, at its first session, consider and adopt a decision on the initial institutional arrangements for capacity-building.

Article 12

Parties shall cooperate in taking measures, as appropriate, to enhance climate change education, training, public awareness, public participation and public access to information, recognizing the importance of these steps with respect to enhancing actions under this Agreement.

Article 13

1. In order to build mutual trust and confidence and to promote effective implementation, an enhanced transparency framework for action and support, with built-in flexibility which takes into account Parties' different capacities and builds upon collective experience is hereby established.

2. The transparency framework shall provide flexibility in the implementation of the provisions of this Article to those developing country Parties that need it in the light of their capacities. The modalities, procedures and guidelines referred to in paragraph 13 of this Article shall reflect such flexibility.

3. The transparency framework shall build on and enhance the transparency arrangements under the Convention, recognizing the special circumstances of the least developed countries and small island developing States, and be implemented in a facilitative, non-intrusive, non-punitive manner, respectful of national sovereignty, and avoid placing undue burden on Parties.

4. The transparency arrangements under the Convention, including national communications, biennial reports and biennial update reports, international assessment and review and international consultation and analysis, shall form part of the experience drawn upon for the development of the modalities, procedures and guidelines under paragraph 13 of this Article.

5. The purpose of the framework for transparency of action is to provide a clear understanding of climate change action in the light of the objective of the Convention as set out in its Article 2, including clarity and tracking of progress towards achieving Parties' individual nationally determined contributions under Article 4, and Parties'

adaptation actions under Article 7, including good practices, priorities, needs and gaps, to inform the global stocktake under Article 14.

6. The purpose of the framework for transparency of support is to provide clarity on support provided and received by relevant individual Parties in the context of climate change actions under Articles 4, 7, 9, 10 and 11, and, to the extent possible, to provide a full overview of aggregate financial support provided, to inform the global stocktake under Article 14.

7. Each Party shall regularly provide the following information:

(a) A national inventory report of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases, prepared using good practice methodologies accepted by the Intergovernmental Panel on Climate Change and agreed upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement; and

(b) Information necessary to track progress made in implementing and achieving its nationally determined contribution under Article 4.

8. Each Party should also provide information related to climate change impacts and adaptation under Article 7, as appropriate.

9. Developed country Parties shall, and other Parties that provide support should, provide information on financial, technology transfer and capacity-building support provided to developing country Parties under Articles 9, 10 and 11.

10. Developing country Parties should provide information on financial, technology transfer and capacity-building support needed and received under Articles 9, 10 and 11.

11. Information submitted by each Party under paragraphs 7 and 9 of this Article shall undergo a technical expert review, in accordance with decision 1/CP.21. For those developing country Parties that need it in the light of their capacities, the review process shall include assistance in identifying capacity-building needs. In addition, each Party shall participate in a facilitative, multilateral consideration of progress with respect to efforts under Article 9, and its respective implementation and achievement of its nationally determined contribution.

12. The technical expert review under this paragraph shall consist of a consideration of the Party's support provided, as relevant, and its implementation and achievement of its nationally determined contribution. The review shall also identify areas of improvement for the Party, and include a review of the consistency of the information

with the modalities, procedures and guidelines referred to in paragraph 13 of this Article, taking into account the flexibility accorded to the Party under paragraph 2 of this Article. The review shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of developing country Parties.

13. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall, at its first session, building on experience from the arrangements related to transparency under the Convention, and elaborating on the provisions in this Article, adopt common modalities, procedures and guidelines, as appropriate, for the transparency of action and support.

14. Support shall be provided to developing countries for the implementation of this Article.

15. Support shall also be provided for the building of transparency-related capacity of developing country Parties on a continuous basis.

Article 14

1. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall periodically take stock of the implementation of this Agreement to assess the collective progress towards achieving the purpose of this Agreement and its long-term goals (referred to as the “global stocktake”). It shall do so in a comprehensive and facilitative manner, considering mitigation, adaptation and the means of implementation and support, and in the light of equity and the best available science.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall undertake its first global stocktake in 2023 and every five years thereafter unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The outcome of the global stocktake shall inform Parties in updating and enhancing, in a nationally determined manner, their actions and support in accordance with the relevant provisions of this Agreement, as well as in enhancing international cooperation for climate action.

Article 15

1. A mechanism to facilitate implementation of and promote compliance with the provisions of this Agreement is hereby established.

2. The mechanism referred to in paragraph 1 of this Article shall consist of a committee that shall be expert-based and facilitative in nature and function in a manner that is transparent, non-adversarial and non-punitive. The committee shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of Parties.

3. The committee shall operate under the modalities and procedures adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement at its first session and report annually to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

Article 16

1. The Conference of the Parties, the supreme body of the Convention, shall serve as the meeting of the Parties to this Agreement.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Agreement may participate as observers in the proceedings of any session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Agreement, decisions under this Agreement shall be taken only by those that are Parties to this Agreement.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Agreement, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Agreement, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Agreement.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall keep under regular review the implementation of this Agreement and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Agreement and shall:

(a) Establish such subsidiary bodies as deemed necessary for the implementation of this Agreement; and

(b) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Agreement.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and the financial procedures applied under the Convention shall be applied mutatis mutandis under this Agreement, except as may be otherwise decided by consensus by the

Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

6. The first session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be convened by the secretariat in conjunction with the first session of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of entry into force of this Agreement. Subsequent ordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be held in conjunction with ordinary sessions of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

7. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations and its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented at sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, which is qualified in matters covered by this Agreement and which has informed the secretariat of its wish to be represented at a session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement as an observer, may be so admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure referred to in paragraph 5 of this Article.

Article 17

1. The secretariat established by Article 8 of the Convention shall serve as the secretariat of this Agreement.

2. Article 8, paragraph 2, of the Convention on the functions of the secretariat, and Article 8, paragraph 3, of the Convention, on the arrangements made for the functioning of the secretariat, shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement. The secretariat shall, in addition, exercise the functions assigned to it under this Agreement and by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

Article 18

1. The Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation established by Articles 9 and 10 of the Convention shall serve, respectively, as the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Agreement. The provisions of the Convention relating to the functioning of these two bodies shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement. Sessions of the meetings of the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Agreement shall be held in conjunction with the meetings of, respectively, the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of the Convention.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Agreement may participate as observers in the proceedings of any session of the subsidiary bodies. When the subsidiary bodies serve as the subsidiary bodies of this Agreement, decisions under this Agreement shall be taken only by those that are Parties to this Agreement.

3. When the subsidiary bodies established by Articles 9 and 10 of the Convention exercise their functions with regard to matters concerning this Agreement, any member of the bureaux of those subsidiary bodies representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Agreement, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Agreement.

Article 19

1. Subsidiary bodies or other institutional arrangements established by or under the Convention, other than those referred to in this Agreement, shall serve this Agreement upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall specify the functions to be exercised by such subsidiary bodies or arrangements.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement may provide further guidance to such subsidiary bodies and institutional arrangements.

Article 20

1. This Agreement shall be open for signature and subject to ratification, acceptance or approval by States and regional economic integration organizations that are Parties to the Convention. It shall be open for signature at the United Nations Headquarters in New York from 22 April 2016 to 21 April 2017. Thereafter, this

Agreement shall be open for accession from the day following the date on which it is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Agreement without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Agreement. In the case of regional economic integration organizations with one or more member States that are Parties to this Agreement, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Agreement. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Agreement concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Agreement. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 21

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which at least 55 Parties to the Convention accounting in total for at least an estimated 55 per cent of the total global greenhouse gas emissions have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession.

2. Solely for the limited purpose of paragraph 1 of this Article, "total global greenhouse gas emissions" means the most up-to-date amount communicated on or before the date of adoption of this Agreement by the Parties to the Convention.

3. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Agreement or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. For the purposes of paragraph 1 of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by its member States.

Article 22

The provisions of Article 15 of the Convention on the adoption of amendments to the Convention shall apply mutatis mutandis to this Agreement.

Article 23

1. The provisions of Article 16 of the Convention on the adoption and amendment of annexes to the Convention shall apply mutatis mutandis to this Agreement.
2. Annexes to this Agreement shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided for, a reference to this Agreement constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to lists, forms and any other material of a descriptive nature that is of a scientific, technical, procedural or administrative character.

Article 24

The provisions of Article 14 of the Convention on settlement of disputes shall apply mutatis mutandis to this Agreement.

Article 25

1. Each Party shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 of this Article.
2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Agreement. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

Article 26

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Agreement.

Article 27

No reservations may be made to this Agreement.

Article 28

1. At any time after three years from the date on which this Agreement has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Agreement by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depository of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from this Agreement.

Article 29

The original of this Agreement, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

DONE at Paris this twelfth day of December two thousand and fifteen.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Agreement.

ΜΕΡΟΣ II**Συμφωνία του Παρισιού**

Τα Μέρη στην παρούσα Συμφωνία,

Ως Μέρη της Σύμβασης - Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, εφεξής «η Σύμβαση»,

Σύμφωνα με την Πλατφόρμα Ενισχυμένης Δράσης του Durban, η οποία θεσπίστηκε με την απόφαση 1 / CP.17 της Διάσκεψης των Μερών της Σύμβασης κατά την δέκατη έβδομη συνεδρίασή της,

Για την επίτευξη του στόχου της Σύμβασης, και με γνώμονα τις αρχές της, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της ισότητας και των κοινών αλλά διακριτών ευθυνών και αντίστοιχων δυνατοτήτων της, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών,

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για αποτελεσματική και προοδευτική αντιμετώπιση της επείγουσας απειλής της κλιματικής αλλαγής με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις,

Αναγνωρίζοντας επίσης τις ιδιαίτερες ανάγκες και τις ειδικές συνθήκες των συμβαλλομένων αναπτυσσομένων χωρών, ιδίως δε εκείνων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως προβλέπεται στη Σύμβαση,

Λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες και τις ειδικές συνθήκες των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση και τη μεταφορά τεχνολογίας,

Αναγνωρίζοντας ότι τα Μέρη μπορεί να επηρεαστούν όχι μόνο από την κλιματική αλλαγή, αλλά και από τις επιπτώσεις των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπισή της,

Τονίζοντας την εγγενή σχέση που έχουν οι δράσεις για την κλιματική αλλαγή, καθώς και η αντιμετώπισή της και οι επιπτώσεις της με την ισότιμη πρόσβαση στην αειφόρο ανάπτυξη και στην εξάλειψη της φτώχειας,

Αναγνωρίζοντας τη βασική προτεραιότητα για εξασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και της εξάλειψης της πείνας, καθώς και τον ιδιαίτερα ευάλωτο χαρακτήρα των συστημάτων παραγωγής τροφίμων σε σχέση με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής,

Λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές μιας δίκαιης μετάβασης του εργατικού δυναμικού στη νέα κατάσταση και της δημιουργίας θέσεων αξιοπρεπούς εργασίας και υψηλής ποιότητας θέσεων απασχόλησης σύμφωνα με τις εθνικές καθορισμένες αναπτυξιακές προτεραιότητες,

Αναγνωρίζοντας ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί κοινό μέλημα της ανθρωπότητας. Τα Μέρη θα πρέπει, κατά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, να σέβονται, να προωθούν και να εξετάζουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους σε σχέση με τα δικαιώματα του ανθρώπου, το δικαίωμα στην υγεία, τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των μεταναστών, των παιδιών, των ατόμων με αναπηρίες και των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση και το δικαίωμα στην ανάπτυξη, καθώς και την ισότητα των φύλων, την χειραφέτηση των γυναικών και την ισότητα μεταξύ των γενεών,

Αναγνωρίζοντας τη σημασία της διατήρησης και ενίσχυσης, κατά περίπτωση, των καταβόθρων και των ταμειυτήρων των αερίων θερμοκηπίου που αναφέρονται στη Σύμβαση,

Επισημαίνοντας τη σημασία της διασφάλισης της ακεραιότητας όλων των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ωκεανών, και της προστασίας της βιοποικιλότητας, η οποία αναγνωρίζεται από μερικούς πολιτισμούς ως Μητέρα Γη, και επισημαίνοντας τη σημασία που έχει για μερικούς η έννοια της «κλιματικής δικαιοσύνης», κατά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής,

Επιβεβαιώνοντας τη σημασία της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της ευαισθητοποίησης του κοινού, της συμμετοχής του κοινού, της πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες και της συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα σχετικά με τα θέματα που εξετάζονται στην παρούσα Συμφωνία,

Αναγνωρίζοντας τη σημασία των δεσμεύσεων όλων των επιπέδων διακυβέρνησης και των διαφόρων φορέων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες των Μερών, για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής,

Αναγνωρίζοντας επίσης, ότι τα βιώσιμα πρότυπα διαβίωσης, κατανάλωσης και παραγωγής, στα οποία πρωτοστατούν οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής,

συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας, ισχύουν οι ορισμοί που περιέχονται στο άρθρο 1 της Σύμβασης. Επιπλέον:

(α) «Σύμβαση» σημαίνει τη Σύμβαση - Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, η οποία εγκρίθηκε στη Νέα Υόρκη στις 9 Μαΐου του 1992,

(β) «Διάσκεψη των Μερών» σημαίνει τη Διάσκεψη των συμβαλλομένων Μερών της Σύμβασης,

(γ) «Μέρος», σημαίνει το ένα από τα Μέρη της παρούσας Συμφωνίας.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα Συμφωνία, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της εφαρμογής της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του στόχου της, αποσκοπεί στην ενίσχυση της παγκόσμιας αντιμετώπισης της απειλής της κλιματικής αλλαγής, στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και των προσπαθειών για την εξάλειψη της φτώχειας, μεταξύ άλλων:

(α) διατηρώντας την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και τη συνέχιση των προσπαθειών για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, αναγνωρίζοντας ότι αυτό θα μειώσει σημαντικά τους κινδύνους και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·

(β) μέσω της αύξησης της ικανότητας προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και της ανάπτυξης με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, με τρόπο που δεν απειλεί την παραγωγή τροφίμων, και

(γ) καθιστώντας τις χρηματοδοτικές ροές συμβατές με την κατεύθυνση προς την ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.

2. Η παρούσα Συμφωνία θα εφαρμοστεί κατά τρόπο που να αντικατοπτρίζει την αρχή της ισότητας και των κοινών αλλά διακριτών ευθυνών και αντίστοιχων δυνατοτήτων, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών.

Άρθρο 3

Στο πλαίσιο των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών για την παγκόσμια αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, όλα τα Μέρη θα πρέπει να αναλάβουν και να γνωστοποιήσουν φιλόδοξες προσπάθειες όπως ορίζεται στα άρθρα 4, 7, 9, 10, 11 και 13, με σκοπό την επίτευξη του στόχου της παρούσας Συμφωνίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2. Οι προσπάθειες όλων των Μερών θα αντιπροσωπεύουν μία διαχρονική εξέλιξη, αναγνωρίζοντας παράλληλα την ανάγκη υποστήριξης των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών για την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας.

Άρθρο 4

1. Προκειμένου να επιτευχθεί ο μακροπρόθεσμος στόχος της θερμοκρασίας που ορίζεται στο Άρθρο 2, τα Μέρη επιδιώκουν την επίτευξη των παγκόσμιων ανώτατων ορίων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το συντομότερο δυνατό, αναγνωρίζοντας ότι για την επίτευξη των εν λόγω ορίων θα απαιτηθεί περισσότερος χρόνος για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, και την εφεξής ταχεία μείωσή τους σύμφωνα με τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, ώστε να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες αερίων του θερμοκηπίου κατά το δεύτερο μισό αυτού του αιώνα, βάσει της ισότητας και στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και των προσπαθειών εξάλειψης της φτώχειας.

2. Κάθε Μέρος καταρτίζει, κοινοποιεί και τηρεί διαδοχικές εθνικά καθορισμένες συνεισφορές που προτίθεται να επιτύχει. Τα Μέρη επιδιώκουν εγχώρια μέτρα μετριασμού, με σκοπό την επίτευξη των στόχων των εν λόγω συνεισφορών.

3. Η διαδοχική εθνικά καθορισμένη συνεισφορά κάθε Μέρους θα αντιπροσωπεύει πρόοδο πέρα από την τρέχουσα εθνικά καθορισμένη συνεισφορά του Μέρους τη δεδομένη στιγμή και θα αντικατοπτρίζει την υψηλότερη δυνατή φιλοδοξία του, καθώς και τις κοινές αλλά διακριτές ευθύνες και τις αντίστοιχες δυνατότητές τους, στο πλαίσιο των διαφορετικών εθνικών συνθηκών.

4. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να πρωτοστατούν αναλαμβάνοντας απόλυτους στόχους μείωσης των εκπομπών στο σύνολο της οικονομίας. Οι συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ενισχύουν τις προσπάθειες μετριασμού, και ενθαρρύνονται να στρέφονται με την πάροδο του χρόνου προς τους στόχους μείωσης ή περιορισμού των εκπομπών στο σύνολο της οικονομίας, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών.

5. Θα πρέπει να παρέχεται στήριξη στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 11, αναγνωρίζοντας ότι η ενισχυμένη υποστήριξη για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες θα επιτρέψει μεγαλύτερο βαθμό φιλοδοξίας όσον αφορά στις δράσεις που αναλαμβάνουν.

6. Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη μπορούν να προετοιμάσουν και να κοινοποιήσουν στρατηγικές, σχέδια και δράσεις για ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, τα οποία αντικατοπτρίζουν τις ιδιαίτερες συνθήκες.

7. Τα παράλληλα οφέλη του μετριασμού τα οποία προκύπτουν από τις δράσεις προσαρμογής των Μερών και/ή τα σχέδια οικονομικής διαφοροποίησης μπορούν να συμβάλουν στα αποτελέσματα μετριασμού βάσει του παρόντος άρθρου.

8. Κατά την κοινοποίηση των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους, όλα τα Μέρη παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες για τη σαφήνεια, διαφάνεια και κατανόηση σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1/CP.21 καθώς και τυχόν σχετικές αποφάσεις της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

9. Κάθε Μέρος κοινοποιεί μια εθνικά καθορισμένη συνεισφορά ανά πενταετία σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1/CP.21 και τυχόν σχετικές αποφάσεις της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας και μπορεί να ενημερώνεται από τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού που αναφέρεται στο άρθρο 14.

10. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας εξετάζει κοινά χρονοδιαγράμματα για τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές κατά την πρώτη της συνεδρίαση .

11. Ένα Μέρος μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να προσαρμόζει την ισχύουσα εθνικά καθορισμένη συνεισφορά του με στόχο την ενίσχυση του επιπέδου φιλοδοξίας του, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

12. Οι εθνικά καθορισμένες συνεισφορές που κοινοποιούνται από τα Μέρη καταχωρούνται σε δημόσιο μητρώο που τηρείται από τη Γραμματεία.

13. Τα Μέρη λογοδοτούν για τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές τους. Κατά την αποτίμηση των ανθρωπογενών εκπομπών και απορροφήσεων που αντιστοιχούν στις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές τους, τα Μέρη προωθούν την περιβαλλοντική ακεραιότητα, τη διαφάνεια, την ακρίβεια, την πληρότητα, τη συγκρισιμότητα και τη συνοχή, και εξασφαλίζουν την αποφυγή της διπλών καταγραφών, σύμφωνα με την καθοδήγηση που εγκρίθηκε από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

14. Στο πλαίσιο των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους, κατά την αναγνώριση και εφαρμογή δράσεων μετριασμού όσον αφορά στις ανθρωπογενείς εκπομπές και απορροφήσεις, τα Μέρη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, τις υπάρχουσες μεθόδους και την καθοδήγηση στο πλαίσιο της Σύμβασης, δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου.

15. Τα Μέρη λαμβάνουν υπόψη τους κατά την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας, τις ανησυχίες των Μερών των οποίων οι οικονομίες έχουν πληγεί περισσότερο από τις επιπτώσεις των μέτρων αντιμετώπισης, ιδίως των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών.

16. Τα Μέρη, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και των κρατών μελών τους, τα οποία έχουν καταλήξει σε συμφωνία από κοινού δράσης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, κοινοποιούν στη Γραμματεία τους όρους της εν λόγω συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου εκπομπών που αναλογεί σε κάθε Μέρος στο πλαίσιο της σχετικής χρονικής περιόδου, κατά την κοινοποίηση των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους. Η Γραμματεία ενημερώνει με τη σειρά της τα Μέρη και τους συνυπογράφοντες στη Σύμβαση σχετικά με τους όρους της εν λόγω συμφωνίας.

17. Κάθε Μέρος τέτοιας Συμφωνίας είναι υπεύθυνο για το επίπεδο εκπομπών του όπως ορίζεται στη συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 16 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τις παραγράφους 13 και 14 του παρόντος άρθρου και των άρθρων 13 και 15.

18. Εάν τα Μέρη που ενεργούν από κοινού, πράττουν αναλόγως από κοινού και στο πλαίσιο οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, ο οποίος είναι ο ίδιος Μέρος της παρούσας Συμφωνίας, κάθε κράτος μέλος του εν λόγω οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ξεχωριστά και από κοινού με τον οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, είναι υπεύθυνο για το επίπεδο εκπομπών του όπως ορίζεται στη Συμφωνία, βάσει της παραγράφου 16 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τις παραγράφους 13 και 14 του παρόντος άρθρου και των άρθρων 13 και 15.

19. Όλα τα Μέρη πρέπει να προσπαθούν να διαμορφώνουν και να κοινοποιούν μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανάπτυξης με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, βάσει του άρθρου 2, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινές αλλά διακριτές ευθύνες και αντίστοιχες δυνατότητές τους, στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών συνθηκών.

Άρθρο 5

1. Τα Μέρη πρέπει να λάβουν μέτρα για τη διατήρηση και τη βελτίωση, κατά περίπτωση, των καταβόθρων και των ταμιευτήρων των αερίων του θερμοκηπίου, που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1(δ) της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των δασών.

2. Τα Μέρη ενθαρρύνονται να λαμβάνουν μέτρα για την υλοποίηση και την υποστήριξη, μεταξύ άλλων μέσω πληρωμών με βάση τα αποτελέσματα, του υπάρχοντος πλαισίου όπως ορίζεται σε σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και αποφάσεις που έχουν ήδη συμφωνηθεί στο πλαίσιο της Σύμβασης για: προσεγγίσεις πολιτικής και θετικά κίνητρα για δραστηριότητες που σχετίζονται με τη μείωση των εκπομπών από την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και τον ρόλο της διατήρησης, της αειφόρου διαχείρισης των δασών και της ενίσχυσης των αποθεμάτων άνθρακα στις αναπτυσσόμενες χώρες· τέλος, εναλλακτικές προσεγγίσεις πολιτικής, όπως από κοινού προσεγγίσεις μετριασμού και προσαρμογής για την ολοκληρωμένη και βιώσιμη διαχείριση των δασών, επιβεβαιώνοντας παράλληλα εκ νέου τη σημασία της παροχής κινήτρων, κατά περίπτωση, σχετικά με τα οφέλη των μηδενικών εκπομπών άνθρακα που συνδέονται με τις εν λόγω προσεγγίσεις.

Άρθρο 6

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι ορισμένα Μέρη επιλέγουν την εθελοντική συνεργασία κατά την εφαρμογή των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους, ώστε να μπορούν να επιδείξουν μεγαλύτερη φιλοδοξία στις δράσεις τους για τον μετριασμό και την προσαρμογή και να προωθήσουν την αειφόρο ανάπτυξη και την περιβαλλοντική ακεραιότητα.

2. Τα Μέρη, τα οποία συμμετέχουν σε εθελοντική βάση σε συνεργατικές προσεγγίσεις που περιλαμβάνουν τη χρήση διεθνώς μεταφερόμενων αποτελεσμάτων μετριασμού προς εθνικά καθορισμένες συνεισφορές, προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη και εξασφαλίζουν την περιβαλλοντική ακεραιότητα και διαφάνεια, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της διακυβέρνησης, και εφαρμόζουν άριστες λογιστικές πρακτικές για να διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, την αποφυγή διπλών καταγραφών, σύμφωνα με την καθοδήγηση που εγκρίθηκε από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

3. Η χρήση διεθνών μεταφερόμενων αποτελεσμάτων μετριασμού για την επίτευξη εθνικά καθορισμένων συνεισφορών στο πλαίσιο της παρούσας Συμφωνίας είναι εθελοντική και εγκρίνεται από τα συμμετέχοντα Μέρη.

4. Θεσπίζεται μηχανισμός ο οποίος συμβάλλει στο μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στη στήριξη της αειφόρου ανάπτυξης υπό την εποπτεία και καθοδήγηση της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας για χρήση από τα Μέρη σε εθελοντική βάση. Εποπτεύεται από έναν φορέα που θα οριστεί από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας, και αποσκοπεί:

(α) Στην προώθηση του μετριασμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου προωθώντας παράλληλα τη αειφόρο ανάπτυξη,

(β) στην παροχή κινήτρων και τη διευκόλυνση της συμμετοχής στον μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που εγκρίνονται από ένα Μέρος,

(γ) στη συμβολή στη μείωση των επιπέδων εκπομπών στο Μέρος υποδοχής, το οποίο θα επωφεληθεί από τις δραστηριότητες μετριασμού που έχουν ως αποτέλεσμα μειώσεις των εκπομπών οι οποίες μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν από άλλο Μέρος για την εκπλήρωση της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς του· και

(δ) στην επίτευξη συνολικού μετριασμού των παγκόσμιων εκπομπών.

5. Οι μειώσεις εκπομπών που προκύπτουν από τον μηχανισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, δεν χρησιμοποιούνται για να αποδείξουν την επίτευξή της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς του Μέρους υποδοχής, εάν χρησιμοποιηθούν από άλλο Μέρος για να αποδείξουν την επίτευξη της δικής του εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς.

6. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας εξασφαλίζει ότι ένα μέρος των εσόδων από τις δραστηριότητες στο πλαίσιο του μηχανισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου χρησιμοποιείται για την κάλυψη διοικητικών δαπανών, καθώς και για την παροχή συνδρομής στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ώστε να ανταποκριθούν στο κόστος προσαρμογής.

7. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας θεσπίζει κανόνες, όρους και διαδικασίες για τον μηχανισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, κατά την πρώτη της συνεδρίαση .

8. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία των ολοκληρωμένων, ολιστικών και ισορροπημένων προσεγγίσεων εκτός αγοράς οι οποίες είναι διαθέσιμες στα Μέρη και συμβάλλουν στην εφαρμογή των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών τους, στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και της εξάλειψης της φτώχειας, με συντονισμένο και αποτελεσματικό τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω του μετριασμού, της προσαρμογής, της χρηματοδότησης, της μεταφοράς τεχνολογίας και της ανάπτυξης ικανοτήτων, κατά περίπτωση. Οι προσεγγίσεις αυτές έχουν ως στόχο:

(α) την προαγωγή της φιλοδοξίας μετριασμού και προσαρμογής·

(β) την ενίσχυση της συμμετοχής του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στην εφαρμογή των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών, και

(γ) την παροχή ευκαιριών συντονισμό όλων των μέσων και των σχετικών θεσμικών μηχανισμών.

9. Εν προκειμένω ορίζεται ένα πλαίσιο για προσεγγίσεις για την αειφόρο ανάπτυξη εκτός της αγοράς για την προώθηση των προσεγγίσεων εκτός της αγοράς που αναφέρονται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

1. Δια της παρούσας Συμφωνίας τα Μέρη καθορίζουν τον παγκόσμιο στόχο για την προσαρμογή που είναι η βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, ενίσχυση της ανθεκτικότητας και η μείωση της ευπάθειας σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, με σκοπό τη συμβολή στη αειφόρο ανάπτυξη και την εξασφάλιση επαρκούς αντιμετώπισης στο πλαίσιο του στόχου θερμοκρασίας που αναφέρεται στο άρθρο 2.

2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η προσαρμογή αποτελεί παγκόσμια πρόκληση με τοπικές, υποεθνικές, εθνικές, περιφερειακές και διεθνείς διαστάσεις, την οποία αντιμετωπίζουν όλοι, και ότι αποτελεί βασικό στοιχείο και συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής παγκοσμίως, για την προστασία των ανθρώπων, των μέσων διαβίωσης και των οικοσυστημάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις επείγουσες και τις άμεσες ανάγκες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

3. Οι προσπάθειες προσαρμογής των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών αναγνωρίζονται, σύμφωνα με τους λεπτομερείς όρους που εγκρίνονται από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας, κατά την πρώτη της συνεδρίαση.

4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η σημερινή ανάγκη για προσαρμογή είναι σημαντική και ότι τα υψηλότερα επίπεδα μετριασμού μπορούν να μειώσουν την ανάγκη για πρόσθετες προσπάθειες προσαρμογής, και ότι οι μεγαλύτερες ανάγκες προσαρμογής μπορεί να συνεπάγονται μεγαλύτερο κόστος προσαρμογής.

5. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι δράσεις προσαρμογής θα πρέπει να ακολουθούν μια προσέγγιση ανά χώρα, ευαισθητοποιημένη ως προς τη διάσταση του φύλου, συμμετοχική και πλήρως διάφανη, που να λαμβάνει υπόψη τις ευάλωτες ομάδες, τις κοινότητες και τα οικοσυστήματα, και θα πρέπει να βασίζονται και να καθοδηγούνται από τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και, κατά περίπτωση, την παραδοσιακή γνώση, τη γνώση των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών συστημάτων γνώσης, με στόχο την ενσωμάτωση της προσαρμογής στις σχετικές κοινωνικοοικονομικές και περιβαλλοντικές πολιτικές και δράσεις, κατά περίπτωση.

6. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της στήριξης και της διεθνούς συνεργασίας για τις προσπάθειες προσαρμογής και τη σημασία της συνεκτίμησης των αναγκών των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, ιδίως εκείνων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

7. Τα Μέρη θα πρέπει να συνεργαστούν στενότερα για την ενίσχυση των δράσεων προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο προσαρμογής του Κανκούν, που μεταξύ άλλων όσον αφορά:

(α) στην ανταλλαγή πληροφοριών, καλών πρακτικών, εμπειριών και διδαγμάτων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, στον βαθμό που σχετίζονται με την επιστήμη, του σχεδιασμού, της πολιτικής και της εφαρμογής σε σχέση με τις δράσεις προσαρμογής,

(β) την ενίσχυση των θεσμικών μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από τη Σύμβαση και εξυπηρετούν την παρούσα Συμφωνία, για την υποστήριξη της σύνθεσης σχετικών πληροφοριών και γνώσεων, καθώς και της παροχής τεχνικής υποστήριξης και καθοδήγησης προς τα Μέρη,

(γ) την ενίσχυση της επιστημονικής γνώσης για το κλίμα, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας, της συστηματικής παρατήρησης του κλιματικού συστήματος και των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, κατά τρόπο που να ενημερώνει τις υπηρεσίες για το κλίμα και στηρίζει τη λήψη αποφάσεων,

(δ) την παροχή βοήθειας σε συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες για τον προσδιορισμό των αποτελεσματικών πρακτικών προσαρμογής, των αναγκών προσαρμογής, των προτεραιοτήτων, της στήριξης που παρέχεται και λαμβάνεται για δράσεις και προσπάθειες προσαρμογής, και των προκλήσεων και των ελλείψεων, κατά τρόπο σύμφωνο με την ενθάρρυνση των ορθών πρακτικών και

(ε) τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διάρκειας των δράσεων προσαρμογής.

8. Οι εξειδικευμένοι οργανισμοί και υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών ενθαρρύνονται να στηρίξουν τις προσπάθειες των Μερών για την εφαρμογή των δράσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

9. Κάθε Μέρος συμμετέχει, κατά περίπτωση, στις διαδικασίες σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ή ενίσχυσης των σχετικών σχεδίων, πολιτικών και/ή συνεισφορών, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν:

(α) την υλοποίηση δράσεων, πρωτοβουλιών και/ή προσπάθειών προσαρμογής,

(β) τη διαδικασία διαμόρφωσης και εφαρμογής των εθνικών σχεδίων προσαρμογής,

(γ) τις εκτιμήσεις των επιπτώσεων και της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή, με σκοπό τη διατύπωση εθνικά καθορισμένων δράσεων προτεραιότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα ευάλωτα άτομα, μέρη και τα οικοσυστήματα,

(δ) την παρακολούθηση και αξιολόγηση, καθώς και τα διδάγματα από σχέδια προσαρμογής, πολιτικές, προγράμματα και δράσεις και

(ε) τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των κοινωνικοοικονομικών και οικολογικών συστημάτων, μεταξύ άλλων μέσω της οικονομικής διαφοροποίησης και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων.

10. Κάθε Μέρος πρέπει, ανάλογα με την περίπτωση, να υποβάλλει και να επικαιροποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα ανακοίνωση προσαρμογής, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τις προτεραιότητες του, τις ανάγκες, τα σχέδια και τις δράσεις υλοποίησης και υποστήριξης, χωρίς να προκαλείται πρόσθετη επιβάρυνση για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες.

11. Η ανακοίνωση προσαρμογής που αναφέρεται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου πρέπει, ανάλογα με την περίπτωση, να υποβάλλεται και να επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ως συστατικό στοιχείο άλλων ανακοινώσεων ή εγγράφων, ή σε συνδυασμό με αυτά, συμπεριλαμβανομένου ενός εθνικού σχεδίου προσαρμογής, μίας εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, και/ή μίας εθνικής ανακοίνωσης.

12. Οι ανακοινώσεις προσαρμογής που αναφέρονται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου καταχωρούνται σε δημόσιο μητρώο που τηρείται από τη Γραμματεία.

13. Παρέχεται συνεχής και ενισχυμένη διεθνής υποστήριξη στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή των παραγράφων 7, 9, 10 και 11 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9, 10 και 11.

14. Ο παγκόσμιος απολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 14, μεταξύ άλλων:

(α) να αναγνωρίζει τις προσπάθειες προσαρμογής που καταβάλλονται από τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες,

(β) να ενισχύει την υλοποίηση των δράσεων προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη την ανακοίνωση προσαρμογής που αναφέρεται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου,

(γ) να επανεξετάζει την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της προσαρμογής και της στήριξης που παρέχεται για την προσαρμογή και

(δ) να ελέγχει τη συνολική πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά στην επίτευξη του παγκόσμιου στόχου για την προσαρμογή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της αποτροπής, της ελαχιστοποίησης και της αντιμετώπισης των απωλειών και των ζημιών που σχετίζονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των ακραίων καιρικών φαινομένων και των γεγονότων που εξελίσσονται με αργό ρυθμό, καθώς και του ρόλου της αειφόρου ανάπτυξης στη μείωση του κινδύνου απωλειών και ζημιών.

2. Ο Διεθνής Μηχανισμός της Βαρσοβίας για τις απώλειες και τις ζημιές που συνδέονται με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής υπόκειται στην αρμοδιότητα και την καθοδήγηση της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας και μπορεί να βελτιωθεί και να ενισχυθεί, όπως καθορίζεται από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

3. Τα Μέρη, θα πρέπει να ενισχύουν την κατανόηση, τη δράση και την υποστήριξη, μεταξύ άλλων μέσω του Διεθνούς Μηχανισμού της Βαρσοβίας, κατά περίπτωση, σε μια βάση συνεργασίας και διευκόλυνσης σε σχέση με τις ζημιές σε σχέση με τις απώλειες και ζημιές που συνδέονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

4. Κατά συνέπεια, οι τομείς συνεργασίας και διευκόλυνσης για την ενίσχυση της συνεννόησης, της δράσης και της υποστήριξης μπορεί να περιλαμβάνουν:

- (α) συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης,
- (β) ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης,
- (γ) γεγονότα που εξελίσσονται με αργό ρυθμό,
- (δ) γεγονότα που μπορεί να συνεπάγονται μη αναστρέψιμες και μόνιμες απώλειες και ζημιές,
- (ε) συνολική εκτίμηση και διαχείριση του κινδύνου,
- (στ) εγκαταστάσεις ασφάλισης έναντι κινδύνων, ομαδοποίηση των κλιματικών κινδύνων και άλλες λύσεις σχετικά με την ασφάλεια,
- (ζ) μη οικονομικές απώλειες, και
- (η) ανθεκτικότητα των κοινοτήτων, των μέσω διαβίωσης και των οικοσυστημάτων.

5. Ο Διεθνής Μηχανισμός της Βαρσοβίας συνεργάζεται με τους υπάρχοντες φορείς και ομάδες εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο της Συμφωνίας, καθώς και με αρμόδιους οργανισμούς και φορείς εμπειρογνομόνων εκτός της Συμφωνίας.

Άρθρο 9

1. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες παρέχουν οικονομικούς πόρους για να βοηθήσουν τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες όσον αφορά τον μετριασμό

και την προσαρμογή σε συνέχεια των υφιστάμενων υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της Σύμβασης.

2. Προτρέπονται και άλλα Μέρη να παράσχουν ή να συνεχίσουν να παρέχουν τέτοια στήριξη σε εθελοντική βάση.

3. Στο πλαίσιο μίας παγκόσμιας προσπάθειας, οι ανεπτυγμένες χώρες Μέρη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ηγούνται της κινητοποίησης χρηματοδότησης για το κλίμα από ένα ευρύ φάσμα πόρων, μέσων και διαύλων, επισημαίνοντας τον σημαντικό ρόλο των δημόσιων κεφαλαίων, μέσα μιας ποικιλίας δράσεων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης στρατηγικών ανά χώρες, και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις προτεραιότητες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών. Η εν λόγω κινητοποίηση της χρηματοδότησης για το κλίμα πρέπει να αντιπροσωπεύει μία πρόοδο που υπερβαίνει προηγούμενες προσπάθειες.

4. Η παροχή κλιμακούμενων χρηματοδοτικών πόρων πρέπει να αποσκοπεί στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της προσαρμογής και του μετριασμού, λαμβάνοντας υπόψη τις στρατηγικές ανά χώρα, καθώς και τις προτεραιότητες και τις ανάγκες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, ιδίως εκείνων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και αντιμετωπίζουν σημαντικούς περιορισμούς δυναμικότητας, όπως οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για δημόσιους και βασισμένους σε ενισχύσεις πόρους για την προσαρμογή.

5. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες κοινοποιούν ανά διετία ενδεικτικές ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες που συνδέονται με τις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων, εάν υπάρχουν, των προβλεπόμενων επιπέδων των δημόσιων οικονομικών πόρων παρέχονται στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες. Άλλα Μέρη που παρέχουν πόρους ενθαρρύνονται να κοινοποιούν ανά διετία τις εν λόγω πληροφορίες σε εθελοντική βάση.

6. Ο παγκόσμιος απολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 14 λαμβάνει υπόψη τις σχετικές πληροφορίες που παρέχονται από συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες και/ή τους φορείς της Συμφωνίας όσον αφορά στις προσπάθειες που σχετίζονται με την χρηματοδότηση για το κλίμα.

7. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες παρέχουν διαφανείς και συνεπείς πληροφορίες για τη στήριξη των συμβαλλόμενων αναπτυσσόμενων χωρών η οποία τους παρέχεται και κινητοποιείται μέσω δημόσιων παρεμβάσεων ανά διετία, σύμφωνα με τους όρους, τις διαδικασίες και τις κατευθυντήριες γραμμές που θα εγκριθούν από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της

παρούσας Συμφωνίας, κατά την πρώτη συνεδρίασή της, όπως ορίζεται στο άρθρο 13, παράγραφος 13. Άλλα Μέρη ενθαρρύνονται να πράξουν το ίδιο.

8. Ο χρηματοδοτικός μηχανισμός της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών φορέων, χρησιμεύει ως χρηματοδοτικός μηχανισμός της παρούσας Συμφωνίας.

9. Τα ιδρύματα που εξυπηρετούν την παρούσα Συμφωνία, συμπεριλαμβανομένων και των λειτουργικών φορέων του χρηματοδοτικού μηχανισμού της Σύμβασης, αποσκοπούν στην διασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασης σε χρηματοδοτικούς πόρους μέσω απλοποιημένων διαδικασιών έγκρισης και ενισχυμένης υποστήριξης της ετοιμότητας όσον αφορά στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες και μικρά αναπτυσσόμενα νησιώτικα κράτη, στο πλαίσιο των εθνικών τους στρατηγικών και σχεδίων για το κλίμα.

Άρθρο 10

1. Τα Μέρη μοιράζονται ένα μακροπρόθεσμο όραμα για τη σημασία της πλήρους υλοποίησης της ανάπτυξης και μεταφοράς τεχνολογίας με σκοπό τη βελτίωση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

2. Τα Μέρη, επισημαίνοντας τη σημασία της τεχνολογίας για την υλοποίηση των δράσεων μετριασμού και προσαρμογής δυνάμει της παρούσας Συμφωνίας και αναγνωρίζοντας τις υπάρχουσες προσπάθειες ανάπτυξης και διάδοσης της τεχνολογίας, ενισχύουν τις δράσεις συνεργασίας για την ανάπτυξη και τη μεταφορά τεχνολογίας.

3. Ο Μηχανισμός Τεχνολογίας, που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης θα εξυπηρετεί την παρούσα Συμφωνία.

4. Θεσπίζεται ένα πλαίσιο τεχνολογίας για την παροχή γενικής καθοδήγησης στο έργο του Μηχανισμού Τεχνολογίας για την προώθηση και τη διευκόλυνση της ενισχυμένης δράσης για την ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας, προκειμένου να στηριχθεί η υλοποίηση της παρούσας Συμφωνίας, για την επίτευξη του μακροπρόθεσμου οράματος που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

5. Η επιτάχυνση, η ενθάρρυνση και η διευκόλυνση της καινοτομίας είναι καίριας σημασίας για μια αποτελεσματική, μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής παγκοσμίως, καθώς και για την προώθηση της οικονομικής και αειφόρου ανάπτυξης. Μία τέτοια προσπάθεια πρέπει να υποστηρίζεται, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων από τον Μηχανισμό Τεχνολογίας και μέσω χρηματοδοτικών μέσων,

από τον Μηχανισμό Χρηματοδότησης της Σύμβασης, για συνεργατικές προσεγγίσεις σε σχέση με την έρευνα και την ανάπτυξη, και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην τεχνολογία, ιδίως κατά τα πρώτα στάδια του τεχνολογικού κύκλου, στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες.

6. Η στήριξη, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής στήριξης, παρέχεται στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων για την ενίσχυση της δράσης συνεργασίας σε σχέση με την ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας στα διάφορα στάδια του τεχνολογικού κύκλου, με σκοπό την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της στήριξης του μετριασμού και προσαρμογής. Ο παγκόσμιος απολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 14 λαμβάνει υπόψη τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις προσπάθειες που σχετίζονται με την υποστήριξη για την ανάπτυξη και τη μεταφορά τεχνολογίας για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες.

Άρθρο 11

1. Η ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο της παρούσας Συμφωνίας αναμένεται να ενισχύσει τις ικανότητες και τις δυνατότητες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, ιδίως τις χώρες με τις λιγότερες ικανότητες, όπως οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, καθώς και εκείνων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη, να αναλαμβάνουν αποτελεσματική δράση σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων, μέσω της εφαρμογής δράσεων μετριασμού και προσαρμογής, και αναμένεται να διευκολύνει την εξέλιξη, τη διάδοση και την ανάπτυξη της τεχνολογίας, την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για το κλίμα, τις σχετικές πτυχές της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της ευαισθητοποίησης του κοινού, και τη διαφανή, έγκαιρη και ακριβή κοινοποίηση πληροφοριών.

2. Η ανάπτυξη ικανοτήτων πρέπει να γίνεται ανά χώρα, να βασίζεται και να ανταποκρίνεται στις εθνικές ανάγκες και να προωθεί την ανάληψη ίδιας ευθύνης από τις συμβαλλόμενες χώρες, ιδίως όσον αφορά τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, μεταξύ άλλων σε εθνικό, υποεθνικό και τοπικό επίπεδο. Η ανάπτυξη ικανοτήτων θα πρέπει να βασίζεται σε διδάγματα που αποκομίζονται, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων στο πλαίσιο της Σύμβασης, και θα πρέπει να αποτελεί μια αποτελεσματική, επαναληπτική διαδικασία, η οποία να έχει συμμετοχικό και εγκάρσιο χαρακτήρα και να συνεκτιμά ζητήματα φύλου.

3. Όλα τα Μέρη θα πρέπει να συνεργάζονται για την ενίσχυση των ικανοτήτων των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών για την εφαρμογή της παρούσας

Συμφωνίας. Οι συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να ενισχύουν τη συνεργασία για τις δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες.

4. Όλα τα Μέρη που ενισχύουν την ικανότητα των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών να εφαρμόσουν την παρούσα Συμφωνία, μεταξύ άλλων μέσω περιφερειακών, διμερών και πολυμερών προσεγγίσεων, ανακοινώνουν τακτικά τις εν λόγω δράσεις ή τα μέτρα σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων. Οι συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να κοινοποιούν τακτικά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση σχεδίων, πολιτικών, δράσεων και μέτρων ανάπτυξης ικανοτήτων για την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας.

5. Οι δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων ενισχύονται μέσω κατάλληλων θεσμικών μηχανισμών για την υποστήριξη της εφαρμογής της παρούσας Συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων θεσμικών μηχανισμών που θεσπίζονται στο πλαίσιο της Σύμβασης και εξυπηρετούν την παρούσα Συμφωνία. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας, κατά την πρώτη της συνεδρίαση, εξετάζει και εγκρίνει μια απόφαση σχετικά με τους αρχικούς θεσμικούς μηχανισμούς για την ανάπτυξη ικανοτήτων.

Άρθρο 12

Τα Μέρη συνεργάζονται όσον αφορά στη λήψη μέτρων, κατά περίπτωση, για την ενίσχυση της εκπαίδευσης για την κλιματική αλλαγή, την κατάρτιση, την ευαισθητοποίηση του κοινού, τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβασή του σε πληροφορίες, αναγνωρίζοντας τη σημασία των εν λόγω βημάτων σε σχέση με την ενίσχυση δράσεων στο πλαίσιο της παρούσας Συμφωνίας.

Άρθρο 13

1. Για να οικοδομηθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη και καλή πίστη και για την προαγωγή της αποτελεσματικής εφαρμογής, θεσπίζεται ένα ενισχυμένο πλαίσιο διαφάνειας όσον αφορά στις δράσεις και στη στήριξη και ταυτόχρονα ευέλικτο, που λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ικανότητες των Μερών και βασίζεται στη συλλογική εμπειρία.

2. Το πλαίσιο της διαφάνειας παρέχει ευελιξία όσον αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε εκείνες τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες οι οποίες την έχουν ανάγκη, στο πλαίσιο των ικανοτήτων τους. Οι όροι, οι διαδικασίες και οι κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου, αντικατοπτρίζουν αυτή την ευελιξία.

3. Το πλαίσιο διαφάνειας βασίζεται και ενισχύει τους μηχανισμούς διαφάνειας

δυνάμει της Σύμβασης, αναγνωρίζοντας τις ειδικές συνθήκες των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και των μικρών αναπτυσσόμενων νησιωτικών κρατών, και υλοποιείται με τρόπο υποστηρικτικό, μη παρεμβατικό, μη τιμωρητικό, με σεβασμό της εθνικής κυριαρχίας και αποφεύγοντας την αδικαιολόγητη επιβάρυνση των Μερών.

4. Οι μηχανισμοί διαφάνειας στο πλαίσιο της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ανακοινώσεων, των διετών εκθέσεων και των διετών εκθέσεων επικαιροποίησης, της διεθνούς αξιολόγησης, του ελέγχου και της διεθνούς διαβούλευσης και ανάλυσης, αποτελούν μέρος της εμπειρίας που αποκομίζεται για την ανάπτυξη των όρων, των διαδικασιών και των κατευθυντήριων γραμμών σύμφωνα με την παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου.

5. Στόχος του πλαισίου για τη διαφάνεια των δράσεων είναι να παράσχει σαφή κατανόηση των δράσεων για την κλιματική αλλαγή, υπό το πρίσμα του στόχου της Σύμβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 2, συμπεριλαμβανομένης της σαφήνειας και της παρακολούθησης της προόδου προς την επίτευξη των επιμέρους εθνικά καθορισμένων συνεισφορών των Μερών σύμφωνα με το άρθρο 4, και των δράσεων προσαρμογής των Μερών σύμφωνα με το άρθρο 7, συμπεριλαμβανομένων των ορθών πρακτικών, των προτεραιοτήτων, των αναγκών και των ελλείψεων, για την ενημέρωση του παγκόσμιου απολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 14.

6. Στόχος του πλαισίου για τη διαφάνεια της στήριξης είναι η παροχή σαφήνειας σχετικά με τη στήριξη που παρέχεται και λαμβάνεται από τα ενδιαφερόμενα επιμέρους Μέρη στο πλαίσιο των δράσεων για την κλιματική αλλαγή σύμφωνα με τα άρθρα 4, 7, 9, 10 και 11, καθώς και στο μέτρο του δυνατού, η παροχή πλήρους επισκόπησης της συνολικής χρηματοδοτικής στήριξης που παρέχεται, για την ενημέρωση του παγκόσμιου απολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 14.

7. Κάθε Μέρος παρέχει τακτικά τις ακόλουθες πληροφορίες:

(α) εθνική έκθεση απογραφής των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες αερίων του θερμοκηπίου, η οποία καταρτίζεται με την εφαρμογή μεθόδων ορθής πρακτικής που έχουν εγκριθεί από τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή και συμφωνηθεί από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας, και

(β) πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την παρακολούθηση της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση και την επίτευξη της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς σύμφωνα με το άρθρο 4.

8. Κάθε Μέρος πρέπει επίσης να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 7, ανάλογα με την περίπτωση.

9. Οι συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και άλλα Μέρη που παρέχουν στήριξη θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες για χρηματοδότηση, μεταφορά τεχνολογίας και ανάπτυξη ικανοτήτων που παρέχεται στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 11.

10. Οι συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση, μεταφορά τεχνολογίας και ανάπτυξη ικανοτήτων την οποία χρειάζονται και λαμβάνουν σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 11.

11. Οι πληροφορίες που υποβάλλονται από κάθε Μέρος, σύμφωνα με τις παραγράφους 7 και 9 του παρόντος άρθρου υποβάλλονται για επανεξέταση από τεχνικό εμπειρογνώμονα, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1/CP.21. Για τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες οι οποίες την έχουν ανάγκη, υπό το πρίσμα των ικανοτήτων τους, η διαδικασία επανεξέτασης περιλαμβάνει βοήθεια για τον προσδιορισμό των αναγκών ανάπτυξης ικανοτήτων. Επιπλέον, κάθε Μέρος συμμετέχει σε μια υποστηρικτική, πολυμερή εξέταση της προόδου σε σχέση με τις προσπάθειες που καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 9, καθώς και την αντίστοιχη υλοποίηση και επίτευξη της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς του.

12. Η επανεξέταση από τεχνικό εμπειρογνώμονα βάσει της παρούσας παραγράφου λαμβάνει υπόψη την υποστήριξη που παρέχεται από το Μέρος, κατά περίπτωση, την υλοποίησή της και την επίτευξη της εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς του. Η επανεξέταση θα πρέπει επίσης να προσδιορίζει τομείς που χρήζουν βελτίωσης για το Μέρος, και να περιλαμβάνει έλεγχο της συνοχής των πληροφοριών σε σχέση με τους όρους, τις διαδικασίες και τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη την ευελιξία που παρέχεται στο Μέρος σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η επανεξέταση αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις αντίστοιχες εθνικές δυνατότητες και τις συνθήκες των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών.

13. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας, κατά την πρώτη της συνεδρίαση, αξιοποιώντας την εμπειρία από τους μηχανισμούς που αφορούν τη διαφάνεια στο πλαίσιο της Σύμβασης, και αναλύοντας τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, θεσπίζει κοινούς όρους, διαδικασίες και κατευθυντήριες γραμμές, ανάλογα με την περίπτωση, για τη διαφάνεια των δράσεων και της υποστήριξης.

14. Παρέχεται στήριξη στις αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

15. Παρέχεται επίσης στήριξη σε συνεχή βάση για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των συμβαλλομένων αναπτυσσόμενων χωρών, οι οποίες σχετίζονται με τη διαφάνεια.

Άρθρο 14

1. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας λαμβάνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα απολογισμό της εφαρμογής της παρούσας Συμφωνίας, για να αξιολογήσει τη συλλογική πρόοδο προς την επίτευξη του σκοπού της παρούσας Συμφωνίας και των μακροπρόθεσμων στόχων της (εφεξής καλούμενος "παγκόσμιος απολογισμός"). Αυτός θα πρέπει να πραγματοποιείται με ολοκληρωμένο και διευκολυντικό τρόπο, θα πρέπει δε να λαμβάνεται υπόψη ο μετριασμός, η προσαρμογή και τα μέσα εφαρμογής και στήριξης, στο πλαίσιο της ίσης μεταχείρισης και των βέλτιστων διαθέσιμων επιστημονικών στοιχείων.

2. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας θα πραγματοποιήσει τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό της το 2023 και στη συνέχεια θα τον πραγματοποιεί ανά πενταετία, εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας λαμβάνει διαφορετική απόφαση.

3. Βάσει των αποτελεσμάτων του παγκόσμιου απολογισμού, τα Μέρη κρίνουν κατά πόσον είναι σκόπιμη η επικαιροποίηση και ενίσχυση, με αποφασιστικό τρόπο σε εθνικό επίπεδο, των δράσεων και της στήριξής τους σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας, καθώς και η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας όσον αφορά τις δράσεις για το κλίμα.

Άρθρο 15

1. Θεσπίζεται μηχανισμός για τη διευκόλυνση της εφαρμογής και την προώθηση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας.

2. Ο μηχανισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου αποτελείται από μια επιτροπή εμπειρογνομόνων η οποία θα έχει ρόλο διευκολυντικό και λειτουργεί με τρόπο διαφανή, μη συγκρουσιακό και μη τιμωρητικός. Η επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις αντίστοιχες εθνικές δυνατότητες και στις συνθήκες των Μερών.

3. Η επιτροπή λειτουργεί σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που εγκρίθηκαν

από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας κατά την πρώτη συνεδρίασή της και υποβάλλει ετησίως έκθεση στη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

Άρθρο 16

1. Η Διάσκεψη των Μερών, η οποία είναι και το ανώτατο σώμα της Σύμβασης, λειτουργεί ως Σύνοδος των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης που δεν είναι Μέρη της παρούσας Συμφωνίας μπορούν να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις εργασίες οποιασδήποτε Συνόδου της Διάσκεψης των Μερών που Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας. Όταν η Διάσκεψη των Μερών επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας, λαμβάνονται αποφάσεις δυνάμει της παρούσας Συμφωνίας αποκλειστικά και μόνο από τα Μέρη της.

3. Όταν η Διάσκεψη των Μερών επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας, οιοδήποτε μέλος του Προεδρείου της Διάσκεψης των Μερών που εκπροσωπεί Μέρος της Σύμβασης το οποίο όμως, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, δεν είναι Μέρος της παρούσας Συμφωνίας, αντικαθίσταται από ένα συμπληρωματικό μέλος το οποίο εκλέγεται από τα Μέρη της παρούσας Συμφωνίας και μεταξύ τους.

4. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας εξετάζει τακτικά την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας και λαμβάνει, στο πλαίσιο της εντολής της, τις αναγκαίες αποφάσεις για την προαγωγή της αποτελεσματικής εφαρμογής της. Ασκεί τα καθήκοντα που της ανατίθενται με την παρούσα Συμφωνία και:

(α) συγκροτεί τους επικουρικούς φορείς που κρίνονται απαραίτητοι για την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας, και

(β) ασκεί κάθε άλλο καθήκον που απαιτείται για την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας.

5. Ο εσωτερικός κανονισμός της Διάσκεψης των Μερών και οι χρηματοδοτικές διαδικασίες δυνάμει της Σύμβασης εφαρμόζονται, *mutatis mutandis*, δυνάμει της παρούσας Συμφωνίας, εκτός αντίθετης απόφασης που λαμβάνεται συναινετικά από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

6. Η πρώτη Σύνοδος της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας συγκαλείται από τη Γραμματεία, παράλληλα με την πρώτη Σύνοδο της Διάσκεψης των Μερών η οποία προγραμματίζεται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας. Οι επόμενες τακτικές Σύνοδοι της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας πραγματοποιούνται παράλληλα με τις τακτικές Συνόδους της Διάσκεψης των Μερών, εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας λαμβάνει διαφορετική απόφαση.

7. Έκτακτες Σύνοδοι της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας συγκαλούνται όποτε αυτή το κρίνει αναγκαίο ή κατόπιν γραπτού αιτήματος Μέρους, υπό τον όρο ότι το σχετικό αίτημα θα υποστηρίζεται από τουλάχιστον το ένα τρίτο των Μερών, εντός έξι μηνών από την κοινοποίησή στα συμβαλλόμενα Μέρη από τη Γραμματεία.

8. Τα Ηνωμένα Έθνη και οι ειδικευμένοι οργανισμοί τους και ο Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας καθώς και κάθε κράτος μέλος ή παρατηρητής τους που δεν είναι Μέρος στη Σύμβαση, μπορούν να εκπροσωπούνται στις Συνόδους της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας ως παρατηρητές. Οποιοσδήποτε φορέας ή οργανισμός - εθνικός ή διεθνής, κυβερνητικός ή μη - σχετικός με τα θέματα που καλύπτει η παρούσα Συμφωνία και ο οποίος ενημερώνει τη Γραμματεία για την επιθυμία του να εκπροσωπηθεί ως παρατηρητής σε Σύνοδο της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας, μπορεί να γίνει δεκτός με την ιδιότητα αυτή, εκτός εάν αντιπαχθεί το ένα τρίτο τουλάχιστον των παρόντων Μερών. Η αποδοχή και συμμετοχή παρατηρητών υπόκειται στον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 17

1. Η Γραμματεία που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 8 της Σύμβασης ενεργεί ως Γραμματεία της παρούσας Συμφωνίας.

2. Το άρθρο 8, παράγραφος 2, της Σύμβασης για τα καθήκοντα της Γραμματείας και το άρθρο 8, παράγραφος 3, της Σύμβασης σχετικά με τους μηχανισμούς που αφορούν τα καθήκοντα της Γραμματείας εφαρμόζονται, *mutatis mutandis*, στην παρούσα Συμφωνία. Η Γραμματεία επιπλέον, ασκεί τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί βάσει της παρούσας Συμφωνίας και από τη Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

Άρθρο 18

1. Το Επικουρικό Όργανο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών και το Επικουρικό Όργανο για την Εφαρμογή που θεσπίζονται με τα άρθρα 9 και 10 της Σύμβασης λειτουργούν ως το Επικουρικό Όργανο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών και το Επικουρικό Όργανο για την Εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας αντίστοιχα. Οι διατάξεις της Σύμβασης που σχετίζονται με τη λειτουργία των εν λόγω δύο οργάνων εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στην παρούσα Συμφωνία. Οι συνεδριάσεις του Επικουρικού Οργάνου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών και του Επικουρικού Οργάνου για την Εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας πραγματοποιούνται σε συνδυασμό με τις συνεδριάσεις του Επικουρικού Οργάνου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Συμβουλών και του Επικουρικού Οργάνου για την Εφαρμογή της Σύμβασης, αντίστοιχα.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης που δεν είναι Μέρη της παρούσας Συμφωνίας μπορούν να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις διαδικασίες οποιασδήποτε Συνόδου των Επικουρικών Οργάνων. Όταν τα Επικουρικά Όργανα ενεργούν ως Επικουρικά Όργανα των Οργάνων της παρούσας Συμφωνίας, λαμβάνονται αποφάσεις δυνάμει της παρούσας Συμφωνίας αποκλειστικά από τα Μέρη της.

3. Όταν τα Επικουρικά Όργανα που θεσπίζονται με τα άρθρα 9 και 10 της Σύμβασης ασκούν τα καθήκοντά τους σε σχέση με τα θέματα που αφορούν την παρούσα Συμφωνία, οποιονδήποτε μέλος του Προεδρείου των Επικουρικών Οργάνων που εκπροσωπεί Μέρος της Σύμβασης, το οποίο όμως, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, δεν είναι Μέρος της παρούσας Συμφωνίας, αντικαθίσταται από ένα συμπληρωματικό μέλος το οποίο εκλέγεται από και μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών της παρούσας Συμφωνίας.

Άρθρο 19

1. Τα Επικουρικά Όργανα ή άλλοι θεσμικοί μηχανισμοί που θεσπίζονται από τη Σύμβαση ή βάσει αυτής, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην παρούσα Συμφωνία, εξυπηρετούν την παρούσα Συμφωνία με απόφαση της Διάσκεψης των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας καθορίζει τα καθήκοντα που πρέπει να ασκούνται από τα Επικουρικά Όργανα ή τους μηχανισμούς.

2. Η Διάσκεψη των Μερών που επέχει θέση Συνόδου των Μερών της παρούσας Συμφωνίας μπορεί να παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση στα εν λόγω Επικουρικά Όργανα και στους θεσμικούς μηχανισμούς.

Άρθρο 20

1. Η παρούσα Συμφωνία είναι ανοικτή για υπογραφή και υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή και έγκριση από τα κράτη και τους οργανισμούς περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που είναι Μέρη στη Σύμβαση. Είναι ανοικτή προς υπογραφή στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από τις 22 Απριλίου του 2016 έως τις 21 Απριλίου 2017. Ως εκ τούτου, η παρούσα Συμφωνία είναι ανοικτή για προσχώρηση από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία δεν είναι πλέον ανοικτή προς υπογραφή. Οι πράξεις κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης κατατίθενται στον Θεματοφύλακα.

2. Κάθε οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που γίνεται μέρος της παρούσας Συμφωνίας, χωρίς είναι Μέρος κανένα από τα κράτη μέλη του, δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα Συμφωνία. Στην περίπτωση των οργανισμών περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη που είναι Μέρη της παρούσας Συμφωνίας, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του αποφασίζουν σχετικά με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους για την εκτέλεση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει της παρούσας Συμφωνίας. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του δεν δικαιούνται να ασκούν τα ταυτοχρόνως δικαιώματα στο πλαίσιο της παρούσας Συμφωνίας.

3. Στις πράξεις επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης που καταθέτουν, οι οργανισμοί περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δηλώνουν το εύρος των αρμοδιοτήτων τους όσον αφορά τα θέματα που διέπονται από την παρούσα Συμφωνία. Οι οργανισμοί αυτοί ενημερώνουν επίσης τον Θεματοφύλακα ο οποίος με τη σειρά του ενημερώνει τα Μέρη για κάθε ουσιαστική τροποποίηση του εύρους αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 21

1. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα κατά την οποία τουλάχιστον 55 Μέρη της Σύμβασης, που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 55 τοις εκατό των συνολικών παγκόσμιων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, θα έχουν καταθέσει τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

2. Αποκλειστικά για τον περιορισμένο σκοπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ως «συνολικές παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου» νοείται η πλέον επικαιροποιημένη ποσότητα που γνωστοποιείται έως και την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας Συμφωνίας από τα Μέρη της Σύμβασης.

3. Για κάθε κράτος ή οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης που επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει την παρούσα Συμφωνία ή προσχωρεί σε αυτή εφόσον έχουν πληρωθεί οι όροι για την έναρξη ισχύος που καθορίζονται στην

παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ κατά την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το εν λόγω κράτος ή τον εν λόγω οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης της οικείας πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οιαδήποτε πράξη κατατίθεται από οργανισμό περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης δεν πρέπει να προστίθεται στις πράξεις που έχουν κατατεθεί από τα κράτη μέλη του οργανισμού αυτού.

Άρθρο 22

Οι διατάξεις του άρθρου 15 της Σύμβασης για την έγκριση των τροποποιήσεων της Σύμβασης εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στην παρούσα Συμφωνία.

Άρθρο 23

1. Οι διατάξεις του άρθρου 16 της Σύμβασης σχετικά με την έγκριση και την τροποποίηση των παραρτημάτων της Σύμβασης εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στην παρούσα Συμφωνία.

2. Τα παραρτήματα της παρούσας Συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής και, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, κάθε αναφορά στην παρούσα Συμφωνία παραπέμπει ταυτόχρονα αναφορά στα παραρτήματά της. Τα εν λόγω παραρτήματα περιορίζονται σε καταλόγους, δελτία και άλλο υλικό περιγραφικού χαρακτήρα εφόσον είναι επιστημονικής, τεχνικής, διαδικαστικής ή διοικητικής φύσης.

Άρθρο 24

Οι διατάξεις του άρθρου 14 της Σύμβασης όσον αφορά τη επίλυση διαφορών ισχύει *mutatis mutandis* στην παρούσα Συμφωνία.

Άρθρο 25

1. Κάθε Μέρος διαθέτει μία ψήφο, με εξαίρεση τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Οι οργανισμοί περιφερειακοί οικονομικής ολοκλήρωσης, σε θέματα που αφορούν την αρμοδιότητάς τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των κρατών μελών τους που είναι Μέρη της παρούσας Συμφωνίας. Αυτές οι οργανώσεις δεν ασκούν το δικαίωμα ψήφου τους εάν τα κράτη μέλη ασκούν το δικό τους δικαίωμα και αντίστροφα.

Άρθρο 26

Καθήκοντα Θεματοφύλακα της παρούσας Συμφωνίας εκτελεί ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 27

Δεν γίνονται δεκτές επιφυλάξεις σχετικά με την παρούσα Συμφωνία.

Άρθρο 28

1. Μετά την παρέλευση τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας για ένα Μέρος, το εν λόγω Μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή να αποχωρήσει από την παρούσα Συμφωνία εφόσον υποβάλει σχετική γραπτή κοινοποίηση στον Θεματοφύλακα.
2. Η εν λόγω αποχώρηση από τη παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ με την παρέλευση ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής από τον Θεματοφύλακα της κοινοποίησης της αποχώρησης ή από μεταγενέστερη ημερομηνία η οποία προσδιορίζεται στην κοινοποίηση της αποχώρησης.
3. Κάθε Μέρος που αποχωρεί από τη Σύμβαση θεωρείται πως έχει επίσης αποχωρήσει από την παρούσα Συμφωνία.

Άρθρο 29

Το πρωτότυπο της παρούσας Συμφωνίας, της οποίας τα κείμενα στην αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Παρίσι, δώδεκα Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες δεκαπέντε.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα Συμφωνία.